

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

A7-0203/2010

16.6.2010

MIETINTÖ

komission vihreästä kirjasta "Biojätehuolto Euroopan unionissa"
(2009/2153(INI))

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta

Esittelijä: José Manuel Fernandes

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	12
TEOLLISUUS-, TUTKIMUS- JA ENERGIAVALIOKUNNAN LAUSUNTO.....	16
MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	19
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	23

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission vihreästä kirjasta "Biojätehuolto Euroopan unionissa" (2009/2153(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 191 ja 192 artiklan, joilla pyritään saavuttamaan ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun korkea taso,
- ottaa huomioon komission vihreän kirjan "Biojätehuolto Euroopan unionissa" (KOM(2008)0811),
- ottaa huomioon 25. kesäkuuta 2009 annetut Euroopan unionin neuvoston päätelmät (11462/09, 26. kesäkuuta 2009),
- ottaa huomioon jätteistä 5. huhtikuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/12/EY¹,
- ottaa huomioon kaatopaikoista 26. huhtikuuta 1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY²,
- ottaa huomioon 17. tammikuuta 2002 antamansa päätöslauselman neuvoston yhteisestä kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen tekemiseksi kuudennesta ympäristöä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta³,
- ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2008 antamansa päätöslauselman kestävästä maataloudesta ja biokaasusta: tarve tarkistaa EU:n lainsäädäntöä⁴,
- ottaa huomioon 4. helmikuuta 2009 antamansa päätöslauselman aiheesta "2050 – Tulevaisuus alkaa tänään – EU:n tulevaa yhdenmuettyä ilmastonsuojelupolitiikkaa koskevia suosituksia"⁵,
- ottaa huomioon 10. huhtikuuta 2008 antamansa päätöslauselman kuudennen ympäristöä koskevan yhteisön toimintaohjelman väliarvioinnista⁶,
- ottaa huomioon 14. marraskuuta 2007 antamansa päätöslauselman ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maaperän suojelun puitteista ja direktiivin 2004/35/EY muuttamisesta⁷,

¹ EUVL L 114, 27.4.2006, s. 9.

² EYVL L 182, 16.7.1999, s. 1.

³ EYVL C 271 E, 7.11.2002, s. 154.

⁴ EUVL C 66 E, 20.3.2009, s. 29.

⁵ EUVL C 67 E, 18.3.2010, s. 44.

⁶ EUVL C 247 E, 15.10.2009, s. 18.

⁷ EUVL C 282 E, 6.11.2008, s. 281.

- ottaa huomioon 13. marraskuuta 2007 antamansa päätöslauselman maaperän suojelua koskevasta teemakohtaisesta strategiasta¹,
 - ottaa huomioon 25. lokakuuta 2005 antamansa päätöslauselman neuvoston yhteisestä kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jätteiden siirrosta²,
 - ottaa huomioon 29. syyskuuta 2005 antamansa päätöslauselman uusiutuvien energialähteiden osuudesta EU:ssa sekä ehdotuksista konkreettisiksi toimiksi³,
 - ottaa huomioon 17. kesäkuuta 2008 antamansa päätöslauselman neuvoston yhteisestä kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin antamiseksi jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta⁴,
 - ottaa huomioon 13. helmikuuta 2007 antamansa päätöslauselman jätteiden kierrätystä koskevasta teemakohtaisesta strategiasta⁵,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
 - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan mietinnön sekä teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan ja maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnot (A7-0203/2010),
- A. ottaa huomioon, että komission vihreässä kirjassaan painottama aloite tarjoaa tilaisuuden yhteisön toimintaan biojätehuollon alalla,
- B. ottaa huomioon, että biojätteen asianmukainen käsittely tuo mukanaan paitsi ympäristöetuja niin myös sosiaalisia ja taloudellisia etuja,
- C. ottaa huomioon, että jätteistä annetun puitedirektiivin 2 artiklan 4 kohdan mukaan erityisdirektiiveillä voidaan antaa tiettyjen jätelajien käsittelyä koskevia erityisiä tai täydentäviä säännöksiä,
- D. ottaa huomioon että kaatopaikoista annettu direktiivi 99/31/EY ei sisällä riittäviä välineitä orgaanisten jätteiden kestävää käsittelyä varten,
- E. panee merkille biojätehuoltoa koskevien säännösten hajanaisuuden ja katsoo, että nykyiset säädökset eivät ole riittäviä tehokkaalle biojätehuollolle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi; korostaa, että tämän vuoksi tarvitaan erityisdirektiivi biojätehuollosta; korostaa, että biojätehuoltoa koskevien hajanaisten säännösten kokoaminen samaan säädökseen merkitsisi jo sinällään sitä, että toisaalta lainsäädäntö on toimivaa ja sääntely entistä parempaa ja toisaalta yksinkertaista ja entistä selvempää ja että seuranta ja täytäntöönpanon valvonta ja oikeusvarmuus ovat entistä paremmat, millä varmistetaan julkisten ja yksityisten sijoittajien luottamus pitkällä aikavälillä,

¹ EUVL C 282 E, 6.11.2008, s. 138.

² EUVL C 272 E, 9.11.2006, s. 59.

³ EUVL C 227 E, 21.9.2006, s. 599.

⁴ EUVL C 286 E, 27.11.2009, s. 81.

⁵ EUVL C 287 E, 29.11.2007, s. 135.

- F. ottaa huomioon Barcelonassa 15. helmikuuta 2010 pidetyn konferenssin, jossa käsiteltiin biojätteen kierrätystä Euroopassa ja johon osallistuivat neuvosto, komissio ja Euroopan parlamentti¹, ja konferenssin päätelmät, joiden mukaan on luotava biojätettä koskeva eurooppalainen lainsäädäntökehys, koska nyt on ratkaiseva hetki edistää asiaa koskevaa sääntelyä,
- G. katsoo, että biojätettä koskevan eritysdirektiivin olisi oltava tarpeeksi joustava kattaakseen käytettävissä olevat eri jätehuoltovaihtoehdot ja että on otettava huomioon suuri joukko erilaisia muuttujia ja paikallisia näkökohtia,
- H. panee merkille kussakin jäsenvaltiossa hyvin erilaisilla toimintatavoilla hallinnoitavien biojätteiden hyödyntämättömän potentiaalin; katsoo, että kyseisiä jätteitä on tarpeen käsitellä entistä paremmin resurssien tehokkaan ja kestävä hallinnan aikaansaamiseksi; katsoo, että olisi lisättävä biojätteen erilliskeräystä, jotta voidaan saavuttaa kierrätystä ja uusiutuvia energialähteitä koskevat tavoitteet ja edistää näin EU 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamista erityisesti strategian johtoajatuksena olevan luonnonvarojen tehokkaan hyödyntämisen puitteissa,
- I. katsoo, että erilliskeräyksen ansiosta on mahdollista käsitellä optimaalisesti varsinkin tiettyntyyppistä biojätettä, kuten kuluttajien ja catering-alan keittiöjäte sekä kertakäyttöastioita käyttävien ravintoloiden biohajoava ja kompostoitava jäte,
- J. katsoo, että orgaanisen jätteen kompostointi mahdollistaa yhteisön aloitteen (edelläkävijämarkkinat) piiriin jo kuuluvien biohajoavien ja kompostoitavien tuotteiden kierrätyksen,
- K. katsoo, että on syytä määritellä biojätteen käsittelyä ja kompostin laatua koskevat EU-laatuvaatimukset; katsoo, että kompostin laatuvaatimusten sääntelyllä, mukaan luettuna kokonaisvaltainen strategia, jolla varmistetaan jäljitettävyyden, laatu ja turvallinen käyttö, voidaan saada kuluttajat luottamaan tuotteeseen; katsoo, että komposti olisi luokiteltava laatunsa mukaisesti niin, että kompostin käytöstä ei aiheudu haittaa maaperälle ja pohjavedelle eikä varsinkaan erityisesti kyseisestä maaperästä saataville maataloustuotteille,
- L. katsoo, että huonosti toteutuneet tavoitteet biojätteen ohjaamisessa pois kaatopaikoilta tarvitsevat toteutuakseen lisää lainsäädännöllisiä suuntaviivoja,
- M. katsoo, että saatetaan tarvita suojatoimenpiteitä varmistamaan, että kompostin käyttö ei johda maaperän tai pohjaveden pilaantumiseen,
- N. katsoo, että olisi tarkasteltava ja arvioitava mahdollisuuksia käyttää huonolaatuista kompostia niin että ei vahingoiteta ympäristöä tai ihmisten terveyttä, ja että jos EU:n tasolla määritellään asianmukaisesti huonolaatuisten kompostin käyttömahdollisuudet sekä se, milloin kompostia pidetään tuotteena ja milloin jätteenä, jäsenvaltioiden olisi helpompi tehdä kompostin käyttöä koskevia päätöksiä,

¹ Neuvoston sihteeristön muistio, 9. maaliskuuta 2010, neuvoston asiakirja 7307/10.

- O. ottaa huomioon, että luonnonvaroja tehokkaasti hyödyntävä Eurooppa on yksi Eurooppa 2020 -strategian johtajatuksista ja että siksi olisi kannustettava luonnonvarojen tehokkaaseen hyödyntämiseen; katsoo, että biojätteen kierrätys lisää osaltaan luonnonvarojen tehokasta hyödyntämistä,
- P. ottaa huomioon, että kostea biojäte alentaa jätteenpolton tehokkuutta; katsoo, että biojätteen polttamiseen kannustetaan epäsuorasti direktiivissä uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä; katsoo, että biojätteellä voidaan paremmin edistää ilmastonmuutoksen torjuntaa, jos se kierrätetään kompostiksi maaperän laadun parantamiseksi ja hiilidioksidin talteenottamiseksi, mihin ei tällä hetkellä kannusteta sähkön tuottamisesta uusiutuvista energialähteistä annetussa direktiivissä,
- Q. ottaa huomioon, että anaerobinen mädätys biokaasun tuottamiseksi on tehokas tapa ottaa talteen energiaa ja että lietettä voidaan käyttää kompostin tuottamiseen,
- R. katsoo, että asianmukaisen biojätehuollon päätavoitteena on oltava lopputulos, mikä tarkoittaa, että voidaan pitää avoimina biojätehuollon kaikkia teknisiä vaihtoehtoja innovoinnin, tieteellisen tutkimuksen ja kilpailukyvyyn edistämiseksi,
- S. katsoo, että kierrätysyhteiskuntaan siirtymisen, vähähiilisen talouden kehittämisen ja alan ekologisesti kestävien työpaikkojen luomiseen liittyvän potentiaalin välillä on merkittäviä synergiavaikutuksia ja että siksi on tarpeen kohdentaa varoja tutkimukseen, joka koskee biojätteen keräyksestä ja käsittelystä työympäristölle aiheutuvia vaikutuksia,
- T. katsoo, että komission ja jäsenvaltioiden olisi tuettava biojätealan ympäristötietoisuutta lisääviä toimia etenkin kouluissa, jotta voidaan edistää kiinteän yhdyskuntajätteen kestävää huoltoa ja valistaa kansalaisia erilliskeräyksen hyödyistä; korostaa tässä yhteydessä kuntien ja kunnallisten yritysten merkitystä, koska ne voivat valistaa kansalaisia ja antaa neuvoja, joiden avulla kansalaiset voivat vähentää jätteiden määrää,
- U. ottaa huomioon, että yli 30 prosenttia kiinteästä yhdyskuntajätteestä on biojätettä; ottaa huomioon, että biojätteen määrä Euroopan unionissa on kasvussa, että biojäte on merkittävä kasvihuonekaasupäästöjen lähde ja että siitä aiheutuu muita ympäristöhaittoja, kun sitä viedään kaatopaikoille olosuhteissa, joiden johdosta jätehuolto on nykyään neljänneksi suurin kasvihuonekaasujen lähde,
- V. toteaa, että muutakin kuin kotitalouksista peräisin olevaa biojätettä käsitellään käytännössä kestäväällä tavalla,
- W. katsoo, että tällaisen jätteen käsittely olisi järjestettävä jätehierarkian mukaisesti eli siinä olisi otettava huomioon jätteen ennaltaehkäisy ja vähentäminen, uudelleenkäyttö, kierrätys, muuntyyppinen talteenotto etenkin energiatarkoituksiin ja viimeisenä vaihtoehtona kaatopaikalle vieminen (jätteistä annetun puitedirektiivin 4 artiklan mukaisesti), koska biojätteen kierrätys on parempi vaihtoehto kuin sen polttaminen, sillä näin vältetään metaanikaasun muodostuminen ja voidaan lisäksi auttaa torjumaan ilmastonmuutosta hiilidioksidin talteenoton avulla ja parantaa maaperää; katsoo, että ennaltaehkäisy on biojätehuollon ensisijainen tavoite ja että ennaltaehkäisyn avulla voidaan erityisesti välttää elintarvike- ja puutarhajätteen syntymistä esimerkiksi

tehostamalla julkisten puistojen suunnittelua ja istuttamalla niihin vähän hoitoa tarvitsevia kasveja ja puita,

- X. ottaa huomioon, että jos halutaan luoda ympäristötehokas biojätehuolto, asiaa on tarkasteltava kokonaisvaltaisesti energiapolitiikan ja maaperän suojelua koskevan politiikan yhteydessä ja sopusoinnussa ilmastonmuutoksen lieventämistavoitteiden kanssa; katsoo, että yhtenä lisäetuna on biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen, kun käsiteltäviä biojätettä käytetään turpeen korvaajana, millä suojellaan kosteikkojen ekosysteemejä,
- Y. ottaa huomioon, että anaerobinen mädätys, jolla biojätteestä tuotetaan biokaasua, voi myötävaikuttaa merkittävällä tavalla kestävään luonnonvarojen hoitoon EU:ssa ja auttaa osaltaan täyttämään EU:n uusiutuvaa energiaa koskevat tavoitteet kestäväällä tavalla,
- Z. toteaa, että biojätettä olisi pidettävä arvokkaana luonnonvarana, jota voidaan käyttää korkealaatuisen kompostin tuotannossa, koska näin voidaan auttaa torjumaan Euroopan maaperän huonontumista, säilyttää maaperän tuottavuus, vähentää kemiallisten ja erityisesti fosforipitoisten lannoitteiden käyttöä maataloudessa ja lisätä maaperän vedenpidätyskykyä,
- AA. toteaa, että jäsenvaltioissa käytetään erilaisia jätehuoltojärjestelmiä ja että kaatopaikalle sijoittaminen on edelleen yleisimmin käytetty kiinteän yhdyskuntajätteen hävittämismenetelmä Euroopan unionissa, vaikka se on ympäristön kannalta huonoin vaihtoehto,
- AB. katsoo, että liikenteen polttoaineiden tuotanto biojätteestä on merkittävä ympäristöetu,
- AC. katsoo, että on tarpeen edistää biojätealan tieteellistä tutkimusta ja teknistä innovointia,
- AD. katsoo, että nykyisen erilliskeräyksen avulla voidaan välttää saastumista ja edistää laadukkaan kompostin tuottamista koskevaa tavoitetta ja toimittaa näin laadukkaita materiaaleja biojätteen kierrätykseen sekä tehostaa energian talteenottoa,
- AE. ottaa huomioon, että eri jäsenvaltioissa tehdyt tutkimukset ja saadut kokemukset osoittavat erilliskeräyksen merkityksen sekä käyttökelpoisena että ympäristön kannalta ja taloudellisesti kestävässä menetelmänä, josta olisi tehtävä pakollinen; katsoo, että erilliskeräys on välttämätöntä, jos halutaan tuottaa korkealaatuista kompostia,

Lainsäädäntö

1. kehottaa komissiota tarkistamaan nykyistä biojätelainsäädäntöä ja laatimaan vuoden 2010 loppuun mennessä toissijaisuusperiaatetta noudattaen ehdotuksen erityisdirektiiviksi, johon sisältyy muun muassa
 - jäsenvaltioita koskevan pakollisen erilliskeräysjärjestelmän perustaminen, lukuun ottamatta tapauksia, joissa erilliskeräys ei ole ympäristön kannalta tai taloudellisesti asianmukainen vaihtoehto
 - biojätteen kierrätys

- biojätteestä saatavien kompostityyppien laatuluokitus;
- 2. kehottaa komissiota määrittämään kansallisten päästösunnitelmien puitteissa jätteen kierrätyksellä ja kompostoinnilla saavutettavat hiilidioksidipäästövähennykset;
- 3. panee merkille, että tuleva Euroopan unionin kehys tarjoaisi monille jäsenvaltioille oikeudelliset suuntaviivat ja oikeudellista selkeyttä ja rohkaisisi niitä investoimaan biojätehuoltoon; kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltiota jätteiden erilliskeräysjärjestelmien käyttöönotossa ja esittämään biojätteen kierrätystä koskevia sitovia ja kunnianhimoisia tavoitteita;
- 4. palauttaa mieliin, että 22. heinäkuuta 2002 hyväksytyn yhteisön kuudennen ympäristötoimintaohjelman 2001–2010 8 artiklan 2 kohdan iv alakohdassa veloitettiin komissio luomaan biohajoavia jätteitä koskevaa lainsäädäntöä yhtenä ensisijaisena toimena, jolla pyritään saavuttamaan luonnonvarojen ja jätteiden kestävä käytön ja hallinnan tavoite, ja panee merkille, ettei vielä kahdeksan vuotta myöhemmin ole esitetty lainsäädäntöehdotuksia, mitä on mahdotonta hyväksyä;
- 5. kehottaa komissiota tutkimaan vaikutusarvioinnissaan, miten biojätehuoltojärjestelmää voidaan parantaa sen osalta, mikä koskee erillisesti talteenotetun biojätteen kierrätystä, kompostoinnin käyttöä maatalouden ja ympäristön hyödyksi, mekaanisia/biologisia käsittelyvaihtoehtoja ja biojätteen käyttöä energiantuotannossa; katsoo, että tätä vaikutusarviointia olisi käytettävä perustana biohajoavaa jätettä koskevan Euroopan unionin uuden oikeudellisen kehityksen valmistelussa;

Käyttö

- 6. kehottaa komissiota vahvistamaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa perusteet korkealaatuisen kompostin tuotannolle ja käytölle ja määrittämään lopputuotteita koskevat vähimmäisvaatimukset jätepuitedirektiivin 6 artiklan mukaisesti, jotta saadaan biojätteiden käsittelystä saatavien erilaisten kompostien laatuluokitus osana kokonaisvaltaista strategiaa, jolla varmistetaan laadun lisäksi tuotteen jäljitettävyys ja sen käytön turvallisuus;

Energia

- 7. pitää biojätteen anaerobista mädätystä erityisen hyödyllisenä, koska se tuottaa ravinteikasta maanparannusainetta, lietettä, ja myös biokaasua, joka on uusiutuva energiamuoto, joka voidaan muuntaa biometaaniksi tai käyttää perussähköntuotannossa;
- 8. katsoo, että biojätteen polttaminen voi olla käyttökelpoinen jätteenkäsittelyvaihtoehto vain sillä edellytyksellä, että polttamisen yhteydessä syntyvä energia otetaan talteen;
- 9. korostaa, että käytettäessä biojätettä energiantuotantoon on otettava huomioon energiatehokkuus ja kestävä kehitys ja että tästä syystä näin saatua energiaa on käytettävä mahdollisimman tehokkaalla tavalla; toistaa, että erilliskeräys varmistaa

kaatopaikkadirektiivin¹ noudattamisen, parantaa kierrätettävän biojätteen laatua ja lisää energian talteenoton tehokkuutta;

10. panee merkille, että jätteen ohjaamiseksi tehokkaammin pois kaatopaikoilta sekä jätteen kierrätyksen ja biokaasutuotannon lisäämiseksi olisi jätettävä avoimeksi kaikki teknologiset välineet ja vaihtoehdot, joilla voidaan maksimoida luonnonvarojen kierrätys tai biokaasun tuotanto;
11. katsoo, että biojäte on arvokas uusiutuva luonnonvara, josta voidaan tuottaa sähköä ja biopolttoainetta liikenteen käyttöön ja syötettäväksi kaasuverkkoon, kun biokaasu muunnetaan biometaaniksi (koostuu pääosin metaanista (50–75 %) ja hiilidioksidista), ja kehottaa komissiota tarkastelemaan ja edistämään keinoja, joilla biojätteestä voidaan tuottaa biokaasua;
12. korostaa, että on lisättävä biojätteen ohjaamista pois kaatopaikoilta; panee tässä yhteydessä merkille, että toisaalta biojäte voi edistää EU:n tavoitetta, jonka mukaan vuonna 2020 uusiutuvan energian osuuden on oltava 20 prosenttia, ja että toisaalta biojäte voi edistää polttoaineen laadusta annetun EU-direktiivin tavoitteita; palauttaa mieliin, että uusiutuvista energiamuodoista annetussa direktiivissä kannatetaan kaikentyypisen biomassan, myös energiabiojätteen, käyttämistä uusiutuvan energian lähteenä, ja että jätteestä tuotetut biopolttoaineet lasketaan kaksinkertaisina, kun pyritään kohti uusiutuvan energian 10 prosentin tavoitetta liikenteen osalta; kehottaa näin ollen jäsenvaltioita harkitsemaan lainsäädännössään energian tuottamista biohajoavasta jätteestä osana kokonaisvaltaista jätehierarkiapolitiikkaa ja kehottaa niitä jakamaan ideoita parhaista käytännöistä;

Tutkimus ja innovointi

13. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään ja tukemaan biojätehuollon tieteellistä tutkimusta ja teknistä innovointia;
14. kehottaa komissiota osallistumaan tiiviimmin biojätteen käsittelymenetelmiä koskevaan tutkimukseen, jotta voidaan paremmin määrittää biojätteen maaperään liittyvät hyödyt sekä siitä saatavan energian määrä ja sen ympäristövaikutukset;

Valistus ja tiedotus

15. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan biojätealan ympäristötietoisuutta lisääviä toimia etenkin kouluissa ja korkea-asteen oppilaitoksissa, jotta voidaan edistää jätteen syntymisen ehkäisemiseen tähtäviä käyttäytymismalleja ja biojätteen ja kiinteän yhdyskuntajätteen kestävä huoltoa ja valistaa kansalaisia jätteen syntymisen ehkäisystä ja jätteiden kierrätyksestä sekä erilliskeräyksen ja biojätteen biologisen käsittelyn hyödyistä; korostaa tässä yhteydessä kaupunkien, kuntien ja kunnallisten yritysten merkitystä, koska ne voivat valistaa kansalaisia ja antaa tietoa ja neuvoja, joiden avulla kansalaiset voivat ehkäistä jätteiden syntymistä;

¹ Direktiivi 1999/31/EY, johdanto-osan 17 kappale.

Ympäristönäkökohdat

16. katsoo, että käsiteltäviä biojätettä olisi käytettävä orgaanisen aineksen säilyttämiseen sekä ravinnekierron ja erityisesti fosfaatin kierron täydentämiseen kierrättämällä se maaperään, ja kehottaa sen vuoksi komissiota tunnustamaan, että olisi tutkittava, miten politiikoilla voidaan vaikuttaa hillitsevästi maailman fosfaattivarojen liian nopeaan hupenemiseen;
17. tähdentää, että puhdasta biojätettä on pidettävä arvokkaana luonnonvarana, jota voidaan käyttää hyvälaatuisen kompostin tuottamiseen;
18. katsoo, että maatalouden tulevaisuus riippuu myös maaperän hedelmällisyyden säilyttämisestä ja parantamisesta; toteaa, että hyvälaatuisen kompostin käytöllä maataloudessa voidaan myötävaikuttaa maan tuottavuuden säilyttämiseen, maaperän vedenpidätyskyvyn ja hiilidioksidin varastoimiskyvyn lisäämiseen sekä keinolannoitteiden käytön vähentämiseen; korostaa jäsenvaltioiden roolia sen varmistamisessa, että maatalousmaahan käytetään hyvälaatuista kompostia;
19. huomauttaa, että jätteistä erittyvien kaasujen aiheuttamia ongelmia on vaikeaa ehkäistä kompostointivaiheessa, mikä saattaa uhata merkittävästi ympäristöä ja ilmakehää; muistuttaa, että asianmukaiseen kompostointiin, erityisesti kunnallisen biojätteen kompostointiin, kuuluu pohjaveden suojaaminen kompostointilaitoksen suotovedeltä;
20. korostaa, että pyrittäessä saavuttamaan eri tavoitteet (ilmaston lämpenemisen, maan kasvukunnon heikkenemisen ja eroosion torjuntaa sekä uusiutuvaa energiaa koskevien tavoitteiden saavuttaminen) valikoidusti talteenotetun biojätteen kompostoinnin ja mädätyksen mahdollinen yhdistelmä tarjoaa kiistatta etuja ja ansaitsee tulla edistetyksi;
21. kehottaa siksi komissiota esittämään kansallisia biojätteen kierrätystavoitteita, jotta voidaan rajoittaa biojättemäärää, joka päättyy vähiten suositeltaviin jätehuoltoratkaisuihin, kuten kaatopaikat ja jätteenpolto;

Kaatopaikkadirektiivin säännösten noudattaminen

22. muistuttaa, että biojätteen käsittely on järjestettävä jätehuollon menetelmiä koskevan yleisen hierarkian mukaisesti, johon sisältyy ennaltaehkäisy, kierrätys, muuntotyypinen talteenotto muun muassa energiatarkoituksiin ja viimeisenä vaihtoehtona kaatopaikalle sijoittaminen (direktiivin 1999/31/EY 5 artikla ja direktiivi 2008/98/EY¹); kehottaa komissiota valvomaan tehostetusti, että kaatopaikalle sijoittamista koskevia säännöksiä sovelletaan ja noudatetaan koko yhteisön alueella;
23. toteaa, että yksittäisten jäsenvaltioiden kansalliset lainsäädäntötoimet ja jätehuoltojärjestelmät poikkeavat toisistaan ja että kaatopaikalle sijoittaminen on edelleen yleisimmin käytetty kiinteän yhdyskuntajätteen hävittämismenetelmä Euroopan unionissa; kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan yhteistyötään ja vaihtamaan biojätteen käsittelyä koskevia parhaita käytäntöjä;

¹ EUVL L 312, 23.11.2008, s. 3.

24. katsoo, että suuria määriä pilaantuvaa kaatopaikkajätettä voidaan vähentää tehokkaasti mekaanis-biologisella käsittelyllä ja käyttää kompostointiin, anaerobiseen mädätykseen ja energian talteenottoon;

Taloudelliset näkökohdat

25. katsoo, että erilliskeräyksen ja muiden hyötykäyttöastetta parantavien biojätehuoltojärjestelmien laajentaminen edellyttää taloudellisia kannustimia;
26. korostaa, että biojätehuollon tehostaminen ja kompostin laatuvaatimusten yhdenmukaistaminen ovat välttämättömiä, jotta voidaan edistää Euroopan kompostimarkkinoiden kehitystä;
27. katsoo, että aiheuttajaperiaatetta olisi käytettävä pilaavien aineiden maaperään päästämisestä perittävien korvausten perusteena, jotta maatalous ei joudu vastaamaan biojätteen levittämisestä aiheutuvista kielteisistä ulkoisista vaikutuksista;
28. korostaa, että monissa jäsenvaltioissa on jo tarvittavaa infrastruktuuria, mutta tarvitaan taloudellisia kannustimia, jotta voidaan luoda biojätteestä saatavan kompostin, lietteen, biokaasun, bioenergian ja biopolttoaineiden suuria mahdollisuuksia sisältävät markkinat;
29. korostaa biojätteestä tuotettujen liikenteen polttoaineiden ympäristöetuja ja kehottaa jäsenvaltioita jätehierarkian valossa ottamaan tämän huomioon tarkistetun jättepuitedirektiivin täytäntöönpanossa sekä komissiota ilmentämään asiaa täytäntöönpano-ohjeissaan;
30. kehottaa komissiota tarkastelemaan kaikissa asiasta käynnissä olevissa tai tulevaisuudessa vaikutusarvioinneissa, millaisia taloudellisia kannustimia ja millaista rahoitusta tai tukea voidaan käyttää tai luoda asianmukaisen biojätehuollon mahdollistavien teknologioiden kehittämistä ja toteuttamista varten;
31. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

EU:n taloudellisen ja alueellisen laajentumisen myötä syntyy jatkuvasti kasvavia määriä jätteitä. Arvioiden mukaan EU:ssa syntyy vuosittain 76,5–102 miljoonaa tonnia elintarvike- ja puutarhajätteitä sekä 37 miljoonaa tonnia elintarviketeollisuudesta ja juomista tulevaa jätettä.

Jätteiden syntymisen estämisen ja niiden vähentämisen on oltava ensisijaisena tavoitteena, sillä näin saavutetaan mittavia ympäristöön ja talouteen liittyviä etuja. Tavoite saavutetaan lainsäädännön avulla ja tiedottamalla kansalaisille. Toivottavasti Euroopan kansalaiset, jotka ovat omaksuneet uudistuneen ja osallistumiseen perustuvan asenteen ympäristöön, auttavat tämän tavoitteen saavuttamisessa. Jätteiden syntymisen estämistä olisi tulkittava laaja-alaisesti siinä mielessä, että paras jäte on sellainen, jota ei ole olemassa tai jota ei muodostu.

Toinen jätehuoltoon liittyvä strateginen poliittinen tavoite on EU:n muuttaminen kierrätysyhteiskunnaksi. EU:ssa päivittäin syntyvää valtavaa jätemäärää ei voida tuhjata. Tätä jätemäärää hyödynnettäessä biojätteillä on merkittävä ilmastonmuutosta torjuva rooli ja ne ovat potentiaalisesti arvokkaita maaperän suojelun kannalta ja edistettäessä uusiutuvan energian tuotantoa. Tällä tavoin resursseja tehokkaasti hallinnoimalla edistetään kestävä kehitystä.

Biojätteiden rooli ilmastonmuutoksen torjunnassa

Jätteet ovat neljänneksi suurin kasvihuonekaasujen lähde Euroopan unionissa. Sen jälkeen tulevat energia-ala, teollisuus ja maatalous. Vuoden 2004 tilastotietojen mukaan yhteensä 109 miljoonaa tonnia kasvihuonekaasuja vapautui jätteiden alalla.

Pääasiallinen päästöjen lähde on jätteiden sijoittaminen kaatopaikoille. Kaatopaikoille sijoittaminen on ympäristön kannalta huonoin vaikkakin halvin vaihtoehto, josta aiheutuu ympäristövastuu ja jonka ylläpitokustannukset ovat korkeita. Pääasiallisista kaatopaikoista syntyvä oleva kaasu on metaani, joka on talteen ottamatta ilmastonmuutosvaikutusten kannalta 23 kertaa voimakkaampi kuin hiilidioksidi.

Toisaalta kaatopaikkojen valumat voivat, mikäli niitä ei oteta kaatopaikkadirektiivin mukaisesti talteen, saastuttaa pohjavesiä ja maaperää sen lisäksi, että niistä syntyy bioaerosoleja, hajuja ja näköhaittoja. Kaatopaikoille sijoittamisen toinen kielteinen seikka on käytettävän alueen pinta-ala, joka on muun jätehuollon alaa suurempi ja joka johtaa pitkällä aikavälillä maa-alueiden peruuttamattomaan menettämiseen, mikä ei ole kestävä vaihtoehto. Tämän vuoksi on tärkeää kannustaa biojätteiden ohjaamista pois kaatopaikoilta.

Biojätteiden potentiaali maaperän huonontumisen torjunnassa

Maaperän suojelua koskevassa teemakohtaisessa strategiassa 2006 (KOM(2006)231 lopullinen) maaperän huonontumista pidetään vakavana ongelmana Euroopan unionissa. Maaperän huonontumisella on suoria vaikutuksia veden ja ilman laatuun, biologiseen monimuotoisuuteen ja ilmastoon.

Kompostointiin käytettävillä biojätteillä voi näin olla hyvin tärkeä maaperän parantamiseen liittyvä rooli. Puutarhajätteiden käsittelyn kannalta paras vaihtoehto on kompostointi, jonka

etuna on se, että kompostia voidaan käyttää maaperän lannoitteena. Maaperän suojelua koskevan teemakohtaisen strategian mukaisesti maaperän huonontumisesta aiheutuvat kustannukset voivat olla 38 miljardia euroa vuodessa.

Kompostin tuottamisessa on korostettava tulosta ja pyrittävä korkealaatuiseen kompostiin. Maaperän suojelua koskevassa teemakohtaisessa strategiassa mainitaan komposti yhtenä parhaista stabiilien orgaanisten ainesosien lähteenä huonontuneen maaperän humuksen lisäämiseksi. Kompostia käyttämällä voidaan saavuttaa etuja viljelyn kannalta, kuten esimerkiksi parantaa maaperän rakennetta, kosteuden suodattumista, vedenpidätyskykyä, lisätä maan mikro-organismeja ja ravinteiden tuottamista. Arvioiden mukaan 45 % Euroopan maaperästä on orgaanisten aineiden pitoisuuden suhteen köyhää. Tässä mielessä on tärkeätä edistää korkealaatuisten kompostin tuottamista biojätteistä asianmukaisesti käsittelemällä.

Biojätteiden mahdollisuudet edistettäessä uusiutuvia energialähteitä

Biojätteet voivat olla myös merkittävä raaka-ainevara bioenergian tuotannossa. Bioenergiaa syntyy anaerobisesta mädättämisestä, mikä on kosteiden biojätteiden käsittelyn kannalta paras vaihtoehto (esimerkiksi keittiöjätteistä peräisin olevat rasvat). Anaerobisella mädättämisellä tuotetaan valvotuissa reaktoreissa biokaasua, jota voidaan käyttää sähköntuotantoon, lämmitykseen tai autojen biopoltoaineeksi.

Heikkolaatuiset biojätteet, jotka eivät täytä kompostoinnin laatuvaatimuksia, on muutettava energiaksi ja luokiteltava laadun perusteella.

Biojätehuolto nykyään

Tähän mennessä biojätteitä on hallinnoitu hyvin erilaisilla toimintatavoilla kussakin jäsenvaltiossa. Joissakin on toteutettu vähimmäistoimet, joissakin on harjoitettu kunnianhimoista politiikkaa. Erot vaihtelevat vähän kierrättävistä jäsenvaltioista (90 % sijoitetaan kaatopaikoille, 10 % kierrätetään ja hyödynnetään energiana) tehokkaisiin jäsenvaltioihin (10 % sijoitetaan kaatopaikoille, 25 % hyödynnetään energiana ja 65 % kierrätetään).

Tällä hetkellä EU:n lainsäädännössä ei rajoiteta jäsenvaltioiden oikeutta valita haluamansa biojätteen käsittelymenetelmä, edellyttäen että ne noudattavat tiettyjä, erityisesti jätepuitedirektiivissä vahvistettuja perusedellytyksiä, joiden mukaisesti jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, jolla edistetään biojätteiden erilliskierrätystä niiden kompostointi ja anaerobinen mädättäminen huomioon ottaen, biojätteet käsitellään tavalla, joka täyttää korkeatasoisen ympäristönsuojelun vaatimukset, ja käyttämällä biojätteistä tuotettuja, ympäristön kannalta turvallisia materiaaleja. Myös kaatopaikkadirektiivissä määrätään siirtämään biojätteet asteittain pois kaatopaikoilta.

Näillä säädöksillä ei kuitenkaan ole saavutettu niille asetettuja tavoitteita. Kun otetaan huomioon, että jäsenvaltiot ovat saavuttaneet heikosti tavoitteet biojätteiden siirtämiseksi pois kaatopaikoilta, on selvästi tarpeellista täydentää kaatopaikkadirektiiviä lisätoimenpiteillä.

Biojätehuollon tulevaisuus

Biojätehuoltoa koskeva erityisdirektiivi olisi tärkeä tukipilari jätepuitedirektiivin ja jätehuoltoa yleensä koskevien muiden direktiivien periaatteiden täytäntöönpanemiseksi. Tämän lisäksi biojätehuoltoa koskevien hajanaisten vaatimusten kokoaminen samaan säädökseen merkitsisi jo sinällään sitä, että lainsäädäntö on toimivaa ja sääntely entistä parempaa. Biojätehuoltoa koskeva erityisdirektiivi entisestään selkeyttäisi, yksinkertaistaisi ja lisäisi oikeusvarmuutta alalla ja varmistaisi pitkällä aikavälillä julkisten ja yksityisten sijoittajien luottamuksen.

Ei ole toivottavaa pakottaa ottamaan käyttöön kaikkein hyödyllisintä jätteenkäsittelyvaihtoehtoa, koska on otettava huomioon suuri joukko muuttujia ja paikallisia tekijöitä. Lisäksi jäsenvaltioiden jo tekemiä investointeja ei pidä vaarantaa. Biojätehuoltoa koskevalla direktiivillä on siksi mahdollistettava tietty joustavuus siinä mielessä, että ympäristön kannalta ja taloudellisesti toteutuu paikallisesti paras ratkaisu. Kuitenkin ympäristöä koskevien yhdenmukaisten vaatimusten asettaminen tällä alalla on ratkaisevan tärkeää uusien investointien ohjaamiseksi.

Yhtenä suuntana olisi oltava biojätteiden erilliskierrätys siinä laajuudessa, että erottamalla biojäte muusta jätevirrasta voidaan estää saastuminen ja edistää korkealaatuisen kompostin tuottamista koskevaa tavoitetta, tuottaa laadukkaita materiaaleja biojätteiden kierrätystä varten ja parantaa energian talteenoton tehokkuutta. Tämän vuoksi erilliskierrätyksen on oltava pakollista. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin luopua tästä velvoitteesta, jos se ei ole toteuttamiskelpoinen tai paras vaihtoehto ympäristön kannalta tai taloudellisesta näkökulmasta (esimerkiksi jos erilliskierrätyksen logistiikka ei mahdollista biojätteiden saastumista tai erilliskierrätykseen määrätty infrastruktuuri ei ole ympäristön kannalta perusteltua maaseutualueilla ja harvaan asutuilla alueilla).

Biojätteiden sääntely ei ole merkittävää ainoastaan ympäristön kannalta vaan myös sisämarkkinoiden toiminnan kannalta, koska nykyään joudutaan tilanteisiin, joissa biojätteistä tuotettua kompostia voidaan pitää toisaalta jätteenä ja toisaalta tuotteena. Tässä yhteydessä on myös tarpeen yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden politiikkoja biojätteitä koskevalla erityisdirektiivillä.

Tämän lisäksi jätehuollolla on myös huomattavia sosiaalisia vaikutuksia. Esimerkiksi kierrätysteollisuudessa muodostuu jopa 250 työpaikkaa kierrätettäessä 10 000 tonnia jätettä verrattuna siihen, että 20–40 työpaikkaa luodaan jätteitä poltettaessa ja noin 10 työpaikkaa syntyy, jos jätteet sijoitetaan kaatopaikoille.

Edellä esitetyn mukaisesti on todettava, että biojätteitä koskevien hajanaisten vaatimusten yhdistäminen erityisdirektiiviin koottujen uusien biojätehuoltoa koskevien sääntöjen kanssa mahdollistaisi resurssien entistä tehokkaamman hallinnoinnin, koska se vähentäisi biojätehuollon kustannuksia. Tämän lisäksi sillä mahdollistettaisiin orgaanisen aineen talteen ottaminen maaperästä kemiallisten lannoitteiden käyttöä vähentämällä ja autettaisiin jäsenvaltioita saavuttamaan biojätteiden ohjaamista pois kaatopaikoilta, edistettäisiin erilliskierrätystä, selkeytettäisiin sitä, milloin biojätteistä tuotettua materiaalia pidetään tuotteena, ja edistettäisiin teknistä innovaatiota sekä luotaisiin työpaikkoja EU 2020 -strategian mukaisesti.

Nykyisen talouskriisin aikana unionin toimielimet eivät voi luopua pyrkimyksistään toimia johtavassa asemassa ympäristökysymyksissä eivätkä vähentää niitä koskevia tavoitteitaan. EU:ssa ei voi jatkaa nykyinen tilanne, jonka mukaisesti kaatopaikoille sijoitetaan huomattavasti jätteitä. Vaikka tämä vaihtoehto vaikuttaa halvimmalta, se on itse asiassa kallein, kun otetaan huomioon pitkän aikavälin kustannukset, se ei mitenkään edistä ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyviä unionin tavoitteita eikä mahdollista biojätteiden käyttöä resurssina. Erilliskierrätystä puolustaessaan Euroopan kansalainen omaksuu uuden ympäristötietoisuuden, vähentää kustannuksia ja lisää biojätteen arvostusta tuotteena.

Biojätteitä koskevalla erityisdirektiivillä pystytään tässä mielessä yhdistämään korkea ympäristönsuojelun taso ja kestävä kasvu, jolla Euroopan kansalaisten elämänlaatu varmistetaan.

22.3.2010

TEOLLISUUS-, TUTKIMUS- JA ENERGIAVALIOKUNNAN LAUSUNTO

ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnalle

komission vihreästä kirjasta: Biojätehuolto Euroopan unionissa
(2009/2153(INI))

Valmistelija: Giles Chichester

EHDOTUKSET

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavalioikunta pyytää asiasta vastaavaa ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. palauttaa mieliin, että jätehuollon puitedirektiiviin sisältyvän vakiintuneen jätehierarkian mukaan kaatopaikalle sijoittaminen on huonoin vaihtoehto; korostaa, että biojätettä on ensin vähennettävä ja sen jälkeen kerättävä erillisesti ja kierrätettävä mahdollisuuksien mukaan erityisesti energian talteenoton avulla sekä kompostoimalla;
2. panee merkille, että huomattava osa (myös kaupunkien) jätetuotannosta on biojätettä ja että toistaiseksi monissa jäsenvaltioissa on edelleen paljon hyödyntämätöntä potentiaalia paitsi käyttää biojätettä kompostina erillisen keräyksen avulla myös hyödyntää jätteiden sisältämää energiaa ja materiaaleja, jotta jätettä voidaan ohjata pois kaatopaikoilta;
3. korostaa kompostimuodossa uudelleen käytetyn biojätteen merkitystä ilmaston lämpenemisen sekä maan kasvukunnon heikkenemisen ja eroosion torjunnassa; kehottaa jäsenvaltioita säätämään lainsäädännöissään kompostoinnista ja kehottaa niitä vaihtamaan parhaita käytäntöjä; korostaa, että biojätehuollon tehostaminen ja kompostoinnin laatua koskevien normien yhdenmukaistaminen ovat välttämättömiä, jotta voidaan edistää Euroopan kompostimarkkinoiden kehittämistä;
4. korostaa, että on lisättävä biojätteen ohjaamista pois kaatopaikoilta ja panee tässä yhteydessä merkille, että toisaalta biojäte voi edistää EU:n tavoitetta, jonka mukaan vuonna 2020 uusituvan energian osuuden on oltava 20 prosenttia, ja että toisaalta biojäte voi edistää polttoaineen laadusta annetun EU:n direktiivin tavoitteita; palauttaa mieliin, että uusiutuvista energiamuodoista annetussa direktiivissä kannatetaan kaikentyypisen biomassan, myös energiabiojätteen, käyttämistä uusiutuvan energian lähteenä, ja että

jätteestä tuotetut biopolttoaineet lasketaan kaksinkertaisina, kun pyritään kohti uusiutuvan energian 10 prosentin tavoitetta liikenteen osalta; kehottaa näin ollen jäsenvaltioita harkitsemaan lainsäädännössään energian tuottamista biologisesti hajoavasta jätteestä osana yhtenäistä jätehierarkiapolitiikkaa ja kehottaa niitä jakamaan ideoita parhaista käytännöistä;

5. kehottaa jäsenvaltioita hahmottelemaan niiden jäsenvaltioiden erityiset maantieteelliset ja ilmastolliset olosuhteet huomioon ottaen, miten biojätteestä saatavalla energialla voidaan osaltaan vaikuttaa olemassa olevien biomassavarantojen potentiaalın hyödyntämiseen, anaerobinen mädätys biokaasun ja pitkälle kehitettyjen biopolttoaineiden tuotanto mukaan lukien;
6. korostaa, että on tärkeätä lisätä yleisön tietoisuutta erityisesti tiedotusvälineissä toteutettujen ja muiden tiedotuskampanjoiden avulla, jotta se hyväksyy biojätteen erilliskeräämisen, biojätteen kierrätyksen ja energian tuottamisen biojätteestä;
7. tunnustaa, että jäsenvaltioiden on laadittava johdonmukainen ja vakaa oikeudellinen kehys, jolla tuetaan (bio)jätteen kompostoinnissa ja (bio)jätteestä saatavan energian tuottamisessa tarvittavien laitosten rakentamista;
8. korostaa, että pyrittäessä saavuttamaan tavoitteet (ilmaston lämpenemisen, maan kasvukunnon heikkenemisen ja eroosion torjunta sekä uusiutuvaa energiaa koskevien tavoitteiden saavuttaminen) valikoidusti eri tasoilla talteenotetun biojätteen kompostoinnin ja mädätyksen mahdollinen yhdistelmä tarjoaa kiistatta etuja ja ansaitsee tulla edistetyksi;
9. korostaa, että monissa jäsenvaltioissa on jo olemassa tarvittavaa infrastruktuuria, mutta taloudellisilla kannustimilla on luotava mahdolliset biojätteestä saatavan kompostin, lietteen, biokaasun, bioenergian ja biopolttoaineiden markkinat;
10. ottaa huomioon tarpeen noudattaa jätteenpoltosta annetun direktiivin standardeja ja kannustaa sen ohella alueellisia ja paikallisia viranomaisia käyttämään olemassa olevia hajautettuja kaukolämpö- ja jäähdytyslaitoksia, ja käyttämään rakennerahoilta saatavaa tukea jätteiden energiakäyttöä hyödyntävien, kompostoitvien ja biojäte-energiaa tuottavien laitosten rahoittamiseen, jotta yhä enemmän jätettä voidaan ohjata pois kaatopaikoilta;
11. katsoo, että julkiseen viemäriverkkoon yhdistetyn jätemyllin käyttö on vaihtoehto biojätteen ohjaamiseksi pois kaatopaikoilta ja biokaasun tuottamiseksi biojätteestä;
12. panee merkille, että jätteiden energiakäyttöä hyödyntävät laitokset ja muut biojätteestä energiaa tuottavat laitokset hyötyvät samoista sähköverkkoon ja kaasuputkiin pääsyä koskevista ehdoista kuin muutkin uusiutuvien energialähteiden alan toimijat;
13. korostaa biojätteestä tuotetun ajoneuvojen polttoaineen ympäristöetuja; vaatii näin ollen, että biojätteestä valmistettu biopolttoaine on sisällytettävä kierrätystavoitteisiin; kehottaa yhdenmukaistamaan jätepuitedirektiivissä esitetyn biojätteen määritelmän uusiutuvaa energiaa koskevassa direktiivissä esitetyn määritelmän kanssa;

14. korostaa sen merkitystä, että biojätteen käsittelyssä pidetään avoinna kaikki tekniset vaihtoehdot alan kannustamiseksi innovaatioihin ja työpaikkojen luomiseen;
15. kehottaa komissiota tutkimaan vaikutusarvioinnissaan, miten biojätehuoltojärjestelmää voidaan parantaa sen osalta, mikä koskee erillisesti talteenotetun biojätteen kierrätystä, kompostoinnin käyttöä maatalouden ja ympäristön hyödyksi, mekaanisia/biologisia käsittelyvaihtoehtoja ja biojätteen käyttöä energiantuotannossa; katsoo, että tätä vaikutusarviointia tulisi käyttää perustana biohajoavaa jätettä koskevan Euroopan unionin uuden oikeudellisen kehyksen valmistelulle;
16. korostaa, että kaikki biojäte on otettava huomioon, jotta voidaan edistää kompostin tuottamista tai kaikkien jätevirtojen hyötykäyttöä; ottaa huomioon, että tavallisen biojätteen lisäksi biohajoava jäte sisältää puhdistamolietteen sekä kotitalousjätteiden käymiskelpoisen osan (likainen tai lajittelematon paperi ja pahvi, tietyt tekstiilit jne.);
17. korostaa, että biojätteen erillinen kerääminen ja muut hyötykäyttöastetta parantavat biojätehuoltojärjestelmät olisi sisällytettävä Euroopan unionin kehykseen ja kehottaa jäsenvaltioita harkitsemaan biojätteen erillisten keräysjärjestelmien käyttöönottoa; katsoo, että valikoivan talteenoton ja muiden hyötykäyttöastetta parantavien biojätehuoltojärjestelmien laajentaminen edellyttää taloudellisia kannustimia;
18. panee merkille, että tuleva Euroopan unionin kehys antaisi oikeudelliset suuntaviivat ja toisi oikeudellista selkeyttä monille jäsenvaltioille ja rohkaisisi niitä investoimaan biojätehuoltoon;
19. kehottaa komissiota edelleen osallistumaan biojätteen käsittelymenetelmiä koskevaan tutkimukseen, jotta voidaan paremmin määrittää maaperään liittyvät hyödyt sekä saatavan energian määrä ja ympäristövaikutukset.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	18.3.2010
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 48 -: 0 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Zoltán Balczó, Jan Březina, Reinhard Bütikofer, Maria Da Graça Carvalho, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Ioan Enciu, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Jacky Hénin, Romana Jordan Cizelj, Sajjad Karim, Arturs Krišjānis Kariņš, Judith A. Merkies, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Michèle Rivasi, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras, Henri Weber
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	António Fernando Correia De Campos, Rachida Dati, Andrzej Grzyb, Jolanta Emilia Hibner, Oriol Junqueras Vies, Ivailo Kalfin, Marian-Jean Marinescu, Vladko Todorov Panayotov, Silvia-Adriana Țicău, Hermann Winkler

25.2.2010

MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnalle

komission vihreästä kirjasta "Biojätehuolto Euroopan unionissa"
(2009/2153(INI))

Valmistelija: Salvatore Caronna

EHDOTUKSET

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta pyytää asiasta vastaavaa ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. tukee komission vihreässä kirjassaan esittämää aloitetta biojätehuoltoa koskevien yhteisön toimien toteuttamisesta;
2. toteaa, että biojätteet muodostavat yli 30 prosenttia kiinteästä yhdyskuntajätteestä; katsoo, että biojätehuoltoa parantamalla edistetään luonnonvarojen kestävää hoitoa sekä kierrätystä ja uusiutuvia energialähteitä koskevien tavoitteiden saavuttamista;
3. katsoo, että biojätehuollon on oltava osa jätehuollon kestävää ketjua siten, että tavoitteena on luonnonvarojen järkevä käyttö ja säilyttäminen sekä ympäristöhaittojen vähentäminen;
4. muistuttaa, että biojätteen käsittely on järjestettävä jätehuollon menetelmiä koskevan yleisen hierarkian mukaisesti, johon sisältyy jätteiden syntymisen ehkäiseminen, kierrätys, muuntotyypinen talteenotto esimerkiksi energiantuotantoa varten ja viimeisenä vaihtoehtona kaatopaikalle sijoittaminen (direktiivin 1991/31/EY 5 artikla);
5. katsoo, että jätteiden käsittelymenetelmää koskeva oikeasuuntainen päätös voidaan tehdä ainoastaan ottamalla huomioon paikalliset olosuhteet (asutusrakenne, biojätteiden ominaisuudet, käytössä olevat laitokset jne.);
6. korostaa, että käytettäessä biojätettä energiantuotantoon on otettava huomioon energiatehokkuus ja kestävä kehitys ja että tästä syystä näin saatua energiaa on käytettävä mahdollisimman tehokkaalla tavalla;

7. painottaa, että biojätehuoltoon sisältyvät jätteiden syntymisen ehkäiseminen, kierrätys ja kompostointi direktiivissä 2008/98/EC säädetyin jättehierarkian mukaisesti;
8. katsoo, että suuria määriä pilaantuvaa kaatopaikkajätettä voidaan vähentää tehokkaasti mekaanis-biologisella käsittelyllä ja käyttää kompostointiin, anaerobiseen mädätykseen ja energian talteenottoon;
9. tähdentää, että puhdasta biojätettä on pidettävä arvokkaana luonnonvarana, jota voidaan käyttää hyvälaatuisen kompostin tuottamiseen;
10. katsoo, että maatalouden tulevaisuus riippuu myös maaperän hedelmällisyyden säilyttämisestä ja parantamisesta; toteaa, että hyvälaatuisen kompostin käytöllä maataloudessa voidaan myötävaikuttaa maan tuottavuuden säilyttämiseen, maaperän vedenpidätyskyvyn ja hiilidioksidin varastoimiskyvyn lisäämiseen sekä keinolannoitteiden käytön vähentämiseen; korostaa jäsenvaltioiden roolia sen takaamisessa, että hyvälaatuista kompostia käytetään maatalousmaahan;
11. korostaa, että on määriteltävä selkeästi biojätteiden käsittelyä ja kompostin laatua koskevat normit, jotta vältetään maaperän asteittainen pilaantuminen; kehottaa komissiota tarkastelemaan mahdollisuutta laatia lainsäädäntöehdotus erilliskeräykseen perustuvaa kompostointia ja käymisjätteitä koskevista laatuvaatimuksista;
12. huomauttaa, että jätteistä erittyvien kaasujen aiheuttamia ongelmia on vaikeaa ehkäistä kompostointivaiheessa, mikä saattaa uhata merkittävästi ympäristöä ja ilmakehää; olisi otettava huomioon, että – erityisesti kunnallisen biojätteen – asianmukainen kompostointi sisältää pohjaveden suojaamisen kompostointilaitoksen suotovedeltä;
13. katsoo, että "saastuttaja maksaa" -periaatetta olisi käytettävä pilaavien aineiden maaperään päästämisestä perittävien korvausten perusteena, jotta maatalous ei joudu vastaamaan biojätteen levittämisestä aiheutuvista kielteisistä ulkoisista vaikutuksista;
14. muistuttaa, että jätteiden erilliskeräys on erittäin tärkeää, jotta varmistetaan kaatopaikkadirektiivin (direktiivin 1999/31/EY johdanto-osan 17 kappale) noudattaminen, toimitetaan laadukasta materiaalia biojätteen kierrätykseen ja lisätään energian talteenoton tehokkuutta; kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltiota jätteiden erilliskeräysjärjestelmien käyttöönotossa ja esittämään biojätteen kierrätystä koskevia sitovia ja kunnianhimoisia tavoitteita;
15. katsoo, että biojätteen polttaminen voi olla käyttökelpoinen jätteenkäsittelyvaihtoehto vain sillä edellytyksellä, että polttamisen yhteydessä syntyvä energia otetaan talteen;
16. katsoo, että biojäte on arvokas uusiutuva luonnonvara sähkön ja liikenteessä käytettävien biopoltoaineiden sekä kaasuverkkoon syötettävän kaasun tuotannossa, jossa jalostetaan biojätteestä saatava biokaasu biometaaniksi (pääasiassa metaania, jonka osuus on 50–75 prosenttia, sekä hiilidioksidia); kehottaa komissiota tarkastelemaan ja tukemaan mahdollisuutta käyttää biojätettä biokaasun tuottamiseen;

17. katsoo, että yhteisön lainsäädännöllä olisi edistettävä järjestelyjä, jotka mahdollistavat biokaasun syöttämisen maakaasuverkkoon;
18. toteaa, että yksittäisten jäsenvaltioiden kansalliset lainsäädäntötoimet ja jätehuoltojärjestelmät poikkeavat toisistaan ja että kaatopaikalle sijoittaminen on edelleen yleisimmin käytetty kiinteän yhdyskuntajätteen hävittämismenetelmä Euroopan unionissa; kehottaa komissiota toteuttamaan tehokkaampia toimia, jotta kaatopaikalle sijoittamista koskevia säännöksiä noudatetaan ja sovelletaan koko yhteisön alueella, sekä tarkastelemaan tarvetta esittää mahdollisimman pian biojätettä koskeva lainsäädäntöehdotus, jotta voidaan muun muassa taata, että biojätettä ei sijoiteta kaatopaikoille; kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan yhteistyötään ja vaihtamaan biojätteen käsittelyä koskevia parhaita käytänteitä;
19. vaatii, että lisätään suuren yleisön tietoisuutta jäteketjun monimutkaisuudesta, asianmukaista lajittelua ja jätteiden käsittelyä koskevat ohjeet mukaan luettuina; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan kansalaisten opastusta, etenkin kouluissa, jotta edistetään kiinteän yhdyskuntajätteen kestäväää jätehuoltoa ja valistetaan kansalaisia jätteiden erilliskeräyksen hyödyistä; korostaa tässä yhteydessä kaupunkien, kuntien ja kunnallisten yritysten merkitystä, koska ne voivat valistaa kansalaisia ja antaa neuvoja ja tietoja, joiden avulla kansalaiset voivat ehkäistä jätteiden syntymistä;
20. kehottaa komissiota tutkimaan, millä biojätteen kaupan aloilla energiatehokkuus on paras mahdollinen;
21. panee merkille, että jätteiden kierrätys on yleistymässä Länsi-Euroopassa, kun taas Keski- ja Itä-Euroopassa kierrätys on edelleen hyvin vähäistä; kehottaa näin ollen komissiota edistämään jätehuoltoa koskevaa ympäristöpolitiikkaa, jolla lisätään jätteiden kierrätystä.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	23.2.2010
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 38 -: 1 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	John Stuart Agnew, Richard Ashworth, Liam Aylward, Christophe Béchu, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Vasilica Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Lorenzo Fontana, Iratxe García Pérez, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Elisabeth Köstinger, Giovanni La Via, Stéphane Le Foll, George Lyon, Miguel Angel Martínez Martínez, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, Mariya Nedelcheva, James Nicholson, Rareş-Lucian Niculescu, Wojciech Michał Olejniczak, Georgios Papastamkos, Marit Paulsen, Britta Reimers, Alfreds Rubiks, Giancarlo Scotta', Alyn Smith, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Salvatore Caronna, Spyros Danellis, Esther de Lange, Filip Kaczmarek, Hans-Peter Mayer, Maria do Céu Patrão Neves

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	2.6.2010
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 55 -: 3 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Bairbre de Brún, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Françoise Grossetête, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Vladko Todorov Panayotov, Gilles Pargneaux, Antonyia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Daciana Octavia Sârbu, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Catherine Soullie, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Glenis Willmott, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	José Manuel Fernandes, Gaston Franco, Esther Herranz García, Bill Newton Dunn, Rovana Plumb, Bart Staes, Kathleen Van Brempt, Anna Záborská
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Willy Meyer